

وزاره‌های دنیای باستان

زیر نظر اسماعیل سنگاری

شماره ۶

باستان‌شناسی

امپراتوری هخامنشی

زیر نظر پروفیسور پی‌یر بریان
و پروفیسور رمی بوشارلا

پژوهش‌های نوین

ویراستاران علمی: دکتر اسماعیل سنگاری
و علی‌اکبر وحدتی

۱۳۹۲

باستان‌شناسی امپراتوری هخامنشی (پژوهش‌های نوین) (به سفارش شبکه بین‌المللی مطالعات و تحقیقات هخامنشی) زیر نظر یی‌یر بریان، رمی بوشارلا؛ ویراستاران علمی: اسماعیل سنگاری، علی‌اکبر وحدتی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، پارسه، ۱۳۹۲.
 ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۰۳۱-۸
 فیبا
 هزاره‌های دنیای باستان؛ شماره ۶/ زیر نظر اسماعیل سنگاری.
 تصاویر روی جلد برگرفته از کتاب امپراتوری فراموش‌شده منتشر شده در سال ۲۰۰۵ میلادی است.
 کتاب حاضر ترجمه مجموعه مقالاتی از برجسته‌ترین باستان‌شناسان است که در سمینار کولز دو فرانسه به سه زبان انگلیسی، آلمانی و فرانسه ارائه شده است. / کتابنامه.
 L'archéologie de l'empire achéménide: nouvelles recherches: actes du colloque organisé au collège de France... 21-22 novembre 2003, 2005
 ایران - تاریخ - هخامنشیان، ۵۵۸ - ۳۳۰ ق م / متمدن ایرانی - تأثیر / ایران - آثار تاریخی - پیش از اسلام
 بریان، یی‌یر ۱۹۴۰ - ناظر، Briant, Pierre / بوشارلا، رمی، ۱۹۴۸ - ناظر، Bouchariat, Rémy
 سنگاری، اسماعیل، ۱۳۵۳ - ویراستار علمی، کوحدتی، علی‌اکبر، ۱۳۵۷ - ویراستار علمی.
 شبکه بین‌المللی مطالعات و تحقیقات هخامنشی.
 Réseau international d'études de recherches achéménides

عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست‌نویسی
 فروست
 یادداشت
 یادداشت
 موضوع
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 رده‌بندی کنگره
 رده‌بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

DSR ۳۱۹/۲۳ ۱۳۹۱
 ۹۵۵۰۱۴
 ۳۹۴۹۸۷۰

باستان‌شناسی امپراتوری هخامنشی

مترجمان: دکتر سید محمد امین امامی، علی‌اکبر وحدتی و محمود بهفروری

زیر نظر اسماعیل سنگاری

ویراستاران علمی: اسماعیل سنگاری - علی‌اکبر وحدتی

طراح جلد: علی بخشی

حروف چینی و آماده‌سازی: واحد تولید کتاب پارسه

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۲

تیراژ: ۷۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۰۳۱-۸

حق چاپ محفوظ و مخصوص نشر کتاب پارسه است.

کتاب پارسه

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری شرقی، پلاک ۷۴.

طبقه دوم، تلفن: ۶۶۴۷۷۴۰۵

www.parsehbook.com

info@parsehbook.com

دکتر ژاله آموزگار، فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه تهران
دکتر رمی بوشالا، باستان‌شناسی امپراتوری هخامنشی، مرکز پژوهش‌های علمی ملی فرانسه
دکتر حمید بیکس شورکایی، تاریخ و فرهنگ هخامنشی، دانشگاه پاریس ۱۰ نانتر
دکتر تورج دریایی، تاریخ و فرهنگ ساسانی، دانشگاه ارواین کالیفرنیا
دکتر روزبه زرینکوب، تاریخ و فرهنگ ایران باستان، دانشگاه تهران
دکتر اسماعیل بسکازی، تاریخ و فرهنگ ایران، دانشگاه لومی یرلیون ۲
احسان شورابی مقدم، باستان‌شناسی و تاریخ ساسانی، دانشگاه بامبرگ آلمان
دکتر مهناز صیوری، فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه گیلان
دکتر وحید عسکری‌پور، باستان‌شناسی پیش از تاریخ، دانشگاه هنر اسلامی تبریز
سپیده قاهری، تاریخ و فرهنگ مصر باستان، دانشگاه لومی یرلیون ۲
دکتر مهرداد قدرت‌دیزجی، تاریخ و فرهنگ ایران باستان، دانشگاه ارومیه
دکتر خسرو قلی‌زاده، فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه پیام‌نور ارومیه
دکتر هایده لاله، باستان‌شناسی دوره اسلامی، دانشگاه تهران
دکتر فیلیپ لومبار، باستان‌شناسی خاورمیانه باستان، مرکز پژوهش‌های علمی ملی فرانسه
دکتر سید اصغر محمودآبادی، تاریخ و فرهنگ ایران باستان، دانشگاه اصفهان
دکتر حکمت‌الله ملاصالحی، باستان‌شناسی پیش از تاریخ، دانشگاه تهران
دکتر علی اصغر میرزایی، تاریخ و فرهنگ ایران باستان، دانشگاه اراک
دکتر امان‌نیل ویلا، باستان‌شناسی پیش از تاریخ، مرکز پژوهش‌های علمی ملی فرانسه

فهرست مطالب

۱۵	فهرست تصاویر
۲۱	فهرست اختصارات
۲۷	یادداشت ناشر
۲۹	درباره مجموعه، اسماعیل سنگاری
۳۱	برای خوانندگان فارسی زبان، رمی بوشارلا/ ترجمه اسماعیل سنگاری
۳۵	یادداشت سرویراستار، اسماعیل سنگاری
۴۱	مقدمه، پی‌یر بریان و رمی بوشارلا/ ترجمه م. بهفروزی
۵۷	لیکبه در دوران هخامنشی، توماس مارکشتینر/ ترجمه س.م. امامی
۵۸	تعیین حوزه فرهنگ لیکبه در آن دوران تاریخی
۶۱	موقعیت برخی از اماکن استقرار مهم لیکبه در دوران هخامنشی
۶۷	تأثیرات تمدنی هخامنشی (ایرانی) بر لیکبه (چکیده)
۸۴	چشم‌انداز تحقیقات
۸۴	روند تحقیقات در شروع کار
۸۵	چشم‌انداز آینده تحقیقات
۸۷	کتابشناسی
	جایگاه دوره هخامنشی در پژوهش‌های باستان‌شناختی در کیلیکیه و هاتای (ترکیه)، چارلز گیتس/
۹۳	ترجمه ع.ا. وحدتی
۹۳	مقدمه و چکیده
۹۳	بررسی منطقه جغرافیایی

۹۵	شواهد باستان‌شناختی دوره هخامنشی در این منطقه: اهداف این مقاله
۹۶	پروژه‌های باستان‌شناختی پیش از جنگ جهانی دوم
۹۶	انطاکیه
۹۸	دشت آموک
۱۰۰	المینا، عیابونی (صابونیه) و آلاخ
۱۰۹	گورزلو کُله (طرسوس)
۱۱۱	یوموک تپه (مرسین)
۱۱۴	پروژه‌های باستان‌شناختی پس از جنگ جهانی دوم
۱۱۵	بررسی‌های سطحی
۱۱۸	شمال شرق کیلیکیه و شمال هاتای: قره‌تپه و تیلین هویوک
۱۱۹	جنوب شرق کیلیکیه و هاتای ساحلی: کینت هویوک
۱۲۲	کیلیکیه ناهموار و جنوب غرب کیلیکیه هموار: میدان‌سی قلعه
۱۲۶	نتیجه‌گیری
۱۲۸	کتابشناسی
	نکاتی درباره دشت ساحلی فلسطین در زمان حکومت هخامنشی: نظری اجمالی با دیدگاه
۱۴۱	باستان‌شناختی، ارن تال/ترجمه ع.ا. وحدتی
۱۴۱	شبکه راه‌ها
۱۴۶	مدل‌ها و الگوهای جمعیت
۱۴۸	معماری شهری، روستایی و نظامی
۱۵۷	وقایع تاریخی، لایه‌های پی‌ریزی و تخریب
۱۶۴	آداب تدفین
۱۶۶	قومیت
۱۶۸	جمعیت‌نگاری
۱۷۰	مسکوکات بومی و اقتصاد پولی
۱۷۵	کتابشناسی

۱۸۵	مصر، میشل وُتمان، سیلوی مارشان/ترجمه م. بهفروزی
۱۸۵	تعیین چهارچوب تاریخی
۱۸۶	چه مستندات مکتوبی در زمینه عصر سلطه پارسیان بر مصر وجود دارد؟
۱۸۸	چه مستندات باستان‌شناسی در زمینه عصر سلطه پارسیان بر مصر وجود دارد؟
۱۹۰	محدودیت‌های موجود برای بررسی مستندات
۱۹۲	تعیین چهارچوب جغرافیایی
۱۹۲	محوطه‌های باستانی، نقشه جغرافیایی، نتیجه‌گیری‌های منطقه‌ای
۱۹۴	بررسی‌های منطقه‌ای
۱۹۴	توجه
۱۹۴	منطقه شمال صحرای سینا
۱۹۷	منطقه دلتای مصر
۲۰۶	منطقه ممفیس
۲۱۰	منطقه فیوم
۲۱۱	مصر میانی
۲۱۲	مصر علیا
۲۱۸	صحرای شرقی
۲۱۹	واحه سیوه
۲۲۰	واحه بحرین
۲۲۱	واحه بحریه
۲۲۲	جاده صحرای تب
۲۲۲	واحه دخله
۲۲۴	واحه خارجه
۲۲۹	کتابشناسی
۲۴۹	حضور هخامنشیان در شمال شرقی سوریه، برتی لیونه/ترجمه م. بهفروزی
۲۴۹	مقدمه

۲۵۰	تعریف کلی
۲۵۴	پیکرک‌ها و تاریخ‌گذاری آن‌ها
۲۶۰	وضعیت استقرارها طی دوره هخامنشیان در شمال سوریه
۲۶۰	- سوریه ساحلی
۲۶۱	- سوریه داخلی
۲۶۴	- سواحل فرات در خاک سوریه
۲۶۷	- جزیره، منطقه بلیخ
۲۶۸	- جزیره، منطقه خاور
۲۷۵	نتیجه
۲۷۶	کتابشناسی

بیره‌جیک هخامنشی و عصر آهن ۳ ب در جنوب شرقی آناتولی، ژزو ژیل فوننسانتا، پتر شاروا/ترجمه م. بهفروزی	
۲۸۷	مقدمه
۲۸۷	عصر آهن ۳ ب در جنوب شرقی آناتولی/فرات ترکیه
۲۸۸	نمونه‌هایی از محوطه‌های پارسی - هخامنشی در دره فرات
۲۸۹	محوطه‌های باستانی بررسی شده در این تحقیق
۲۹۰	سفالینه‌های عصر هخامنشی در فرات ترکیه
۲۹۳	[حضور] هخامنشیان در دره فرات ترکیه
۲۹۳	پارسیان در منطقه بیره‌جیک - کارکمیش
۳۰۴	دیگر محوطه‌های ناحیه فرات حاوی آثاری از دوره هخامنشی
۳۰۷	دجله ترکیه: محوطه‌های پارسی؟
۳۰۷	دیگر نواحی شرق ترکیه
۳۰۸	شرق ترکیه
۳۱۰	شمال شرقی ترکیه
۳۱۲	نتایج

کتاب‌شناسی.....	۳۱۴
دوره هخامنشی در شمال عراق، جان کرئیس/ترجمه ع.ا. وحدتی	۳۲۹
مقدمه	۳۲۹
منابع	۳۳۱
شواهد باستان‌شناختی	۳۳۶
نیم‌رود	۳۳۶
نینوا	۳۴۴
خُ‌ر صاباد	۳۴۶
آشور	۳۴۹
ارپیل	۳۵۲
تِل‌الدیم	۳۵۳
پروژه نجات بخشی سد اسکی موصل	۳۵۴
مراکز دیگر	۳۵۷
نتیجه‌گیری	۳۵۸
کتاب‌شناسی.....	۳۶۰
قفقاز، فلوریان اس. دُوس/ترجمه ع.ا. وحدتی	۳۶۵
متی‌سندزیری.....	۳۶۶
وانی	۳۶۷
ایتخویسی.....	۳۶۸
کازِیگی	۳۶۸
کانشاتی	۳۶۹
آخال‌گوری.....	۳۷۰
تخت‌ی‌سیری	۳۷۰
سینسکارو (زینزکارو).....	۳۷۱

۳۷۵	سایرخه
۳۷۶	اُپلیس‌ریخه
۳۷۷	زینخیاگورا، (زینخیا-گورا، کَوتیس‌خوی)
۳۷۸	صمدلو
۳۷۹	کَومو کدی
۳۷۹	گُج‌جی
۳۸۲	شیرکی
۳۸۶	ساری‌تپه
۳۸۶	قَرَدشمرلی (کَرَدشمرلی کویی)
۳۸۷	کولفا
۳۸۷	اقلان قلعه
۳۸۹	بنیامین (دَرشخانا کِرت)
۳۹۰	هَرُم
۳۹۰	اوچمیک
۳۹۱	آرگِشتی هینلی (آرماویر)
۳۹۲	اِرِبونی (آرین‌پرد)
۳۹۲	اوشاکان
۳۹۸	دِدوپلیس گورا
۳۹۹	دِدوپلیس میندوری
۴۰۰	گُردسلی میندوری
۴۰۲	کتاب‌شناسی
۴۱۳	ایران، رمی بوشارلا/ ترجمه م. بهفروزی
۴۱۴	مستندات
	داده‌هایی که به حساب آمده‌اند: پژوهش‌ها بر روی اقامتگاه‌های سلطنتی و موردی بودن
۴۱۴	کاوش‌ها

۴۱۷	مدارک منتشر شده: فقدان نتیجه‌گیری باستان‌شناسی
۴۱۹	مرکز و شمال فارس
۴۳۲	فارس جنوبی (از شیراز تا خلیج فارس)
۴۳۸	غرب و جنوب غربی فارس و سواحل خلیج فارس
۴۴۰	جنوب غربی ایران
۴۵۷	لرستان
۴۶۲	زاگرس مرکزی، بین کرمانشاه و همدان
۴۷۳	شمال غربی
۴۸۱	گیلان
۴۸۲	شمال
۴۸۷	شمال شرقی، خراسان
۴۹۰	فلات ایران، حاشیه شمال غربی و شمال
۴۹۳	کرمان
۴۹۶	سیستان و بلوچستان
۴۹۹	پاره‌ای ملاحظات
	واژه‌شناسی و گاه‌نگاری، عصر آهن سوم، آهن چهارم و دوره پارسی/ماقبل هخامنشی،
۴۹۹	دوره هخامنشی
۵۰۳	انواع تشکیلات و شیوه‌های اسکان جمعیت در مناطق، از قرن ششم پ.م.
۵۱۴	انواع اندک مستندات یا فقدان مستندات
۵۲۲	کتابشناسی
	یادداشت‌هایی درباره یک مسحوظ فراموش‌شده هخامنشی، شاهرخ رزمجو/ترجمه
۵۴۷	ع.ا. وحدتی
۵۴۷	مقدمه
۵۴۹	موقعیت
۵۴۹	پیشینه کاوش‌های باستان‌شناختی

۵۵۰	مواد باستان‌شناختی
۵۵۱	قطعه سنگ‌های مربوط به آثار معماری
۵۵۴	نقوش برجسته
۵۶۱	قطعه سنگ‌های متفرقه
۵۶۴	وضعیت کنونی
۵۶۹	نمایه
۵۷۱	تاریخ‌گذاری
۵۷۲	نتیجه
۵۷۵	کتاب‌شناسی
۵۷۷	آسیای مرکزی، هنری پل فرانکفورت از جمه م. بهفروزی
۵۷۷	شرح مسئله
۵۷۷	نتیجه‌گیری‌های موجود از لحاظ کاربردی مشکل دارند
۵۸۱	مشکل کار
	مسئله میزان ناچیز داده‌های باستان‌شناسی مناسب و واجد ویژگی‌های امپراتوری
۵۸۱	هخامنشی در آسیای مرکزی
۵۸۳	تلاش در جهت رفع این تضادها
۵۸۴	طبقه‌بندی داده‌های باستان‌شناسی
۵۸۴	اشیای دارای تاریخ
۵۹۴	آثار هنری قابل انتساب به هخامنشیان
۶۲۴	بررسی سطحی، پرسش‌ها و نتیجه‌گیری‌های ناقص و موقت
۶۳۰	کتاب‌شناسی
۶۴۹	نمایه